

КАРАР

№ 40 18 декабрь, 2019 ел

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге Башкарма комитетының «2017-2020 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә урнашкан жирләрне карап тоту буенча муниципаль программаны раслау турында " 2016 елның 1 ноябрэндәге 27 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында»

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә»,

Карар:

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге Башкарма комитетының «2017-2020 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә урнашкан жирләрне карап тоту буенча муниципаль программаны раслау турында " 2016 елның 1 ноябрэндәге 27 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында»

1.1. Карар исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

»2018-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программаны раслау турында " Татарстан Республикасы Законы паспорты

2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә урнашкан жирләр урыннарын карап тоту буенча 2017-2022 елларга муниципаль программаны яңа теркәлә торган редакциядә расларга.

3. Алабуга муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына (Садыкова Э.и.) 2017-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанслау хисабына карарга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

карарга 1 нче кушымта

Яковлевское башкарма комитеты житэкчесе
авыл жирлеге башлыгы
№40, 18.12.2009 ел.

**Муниципаль программа
Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге
территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча
2018-2022 елга**

Ике мең унтугыз

ПАСПОРТ

»2018-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программаны раслау турында " Татарстан Республикасы Законы паспорты

Программаның Исеме	»2018-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программаны раслау турында " Татарстан Республикасы Законы паспорты
Программа эшләү өчен нигез	» Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексы
Программаның заказчылары	АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯКОВЛЕВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Төп эшләүчеләр программасын	АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯКОВЛЕВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаны Башкаручылар	АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯКОВЛЕВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максатлары булып жирләрнең һәм туфракның пычрануын, начарлануын, деградациясен, бозылуын, юк ителүен һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрне рациональ куллануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту тора.</p> <p>Программаның Бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләлеген арттыру; - жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - жирләргә инвентаризация үткөрү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2017-2022 ел
Финанслау күләме һәм чыганаclarы	<p>Программаны финанслау күләме-576,7 мең сум., шул исәптән</p> <p>2018 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-95,0 мең сум.,</p> <p>2017 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-95,0 мең сум.,</p> <p>2020 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум.</p> <p>2021 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум.</p> <p>2022 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-12,0 мең сум.</p>
Программаны тормышка ашыруның	Жирдән файдалануны тәртипкә салу, жирләрне нәтижәле файдалану һәм саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш

көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	сыйфатын күтәрү
Программа үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә башкарма комитеты контрольдә тотта.

1. Муниципаль программаны тормышка ашыру өлкәсендә хәзерге халәтнең характеристикасы һәм төп проблемалар

Жир-әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары белән бәйле: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөнъясы, сулар, фйдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән. Жирдән фйдаланмыйча һәм сакланмыйча башка табигый ресурслардан фйдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яки якын киләчәктә әйләнә - тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламын-туфракны жимерүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начарлануы белән дә бәйле.

2018-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә территориясендә жирләрне куллану һәм саклау буенча муниципаль программа (алга таба – Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатләрендә жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ фйдалану һәм идарә итү дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Шактый күләмдә жир фондыннан төрле максатларда фйдалану әйләнә - тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклап калу буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәс эшләвен бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөнъясы, жирме, дисбаланска һәм экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ кулланмау, аңа карата куллану һәм хужалыксыз мөнәсәбәт үзе башкара торган функцияләрне бозуга, табигый үзлекләрне киметүгә китерә.

Жирләрне саклау жирдән нәтижәле фйдалану тәэмин ителгәндә генә нәтижәле булырга мөмкин.

Яковлево авыл жирлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеше һәм халыкның экологик куркынычсыз тормыш эшчәнлегә проблемалары бүгенге көндә жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлегә дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм куллану проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, ә киләчәк буын мәнфәгатләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә - тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып тора: Яковлево авыл жирлеген башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы, отчетлылык һәм контрольдә тоту, нәтижәлелек.

Программаның максатлары булып жирләргә һәм туфракның пычрануын, начарлануын, деградациясен, бозылуын, юк ителүен һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләргә рациональ куллануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләргә яхшырту тора.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләргә куллану һәм саклау нәтижәлелеген арттыру, жирләргә рациональ куллануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү;;
- яшел үсентеләргә саклау һәм торгызу;
- жирләргә инвентаризация үткәрү.

Жирләргә инвентарлаштыру деградацияләү, пычрату, пычрату, жирләргә бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, кулланылмый торган, тиешенчә файдаланылмый торган яки файдаланылмый торган жир кишәрлекләрен, жирләргә башка характеристикаларын ачыклау максатыннан үткәрелә.

3. Программаның максат һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре

Бу программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга; яңа жир кишәрлекләргә эйләнешкә кертүгә; авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләргә нәтижәләрәк файдалануға һәм саклауға ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләргә сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

4. Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары

2018-2022 еллар программасын тормышка ашыру вакыты.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклау һәм куллану нәтижәләлеген арттыру буенча чаралар планлаштырылган.

1 нче Таблица

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Исем максат	Исем бурыч	Төп чараларның исеме	Башкаручы	Вакыт үтәлеш төп чара	Индикаторлары бәя ахыргы нәтижә, берәмлек үлчәү	Әһәмият Индикаторлары					Финанслау белән күрсәтмә чыганақ финанслау (мең сум)					Чараны тормышка ашыруның турыдан-туры нәтижәсе
						Ике мең унси гез	Ике мең унту гыз	Ике мең егер ме	Ике мең егер ме бер	Ике мең егер ме ике	Ике мең унси гез	Ике мең унту гыз	Ике мең егерме	Ике мең егерме бер	Ике мең егерме ике	
Бер	Ике	Дүрт	Биш	Алты	Жиде	Сигез	Тугыз	Ун	Унбер	Унике	Унөч	Ундүрт	Унбиш	Уналты	Унжи	
1.Жирләрнең һәм туфракның пычрануын, начарлануын, деградациясен, бозылуын, юк ителүен һәм башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрне рациональ куллануны тәмин	1.1. - жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләлеген арттыру, жирләрне рациональ куллануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү;;	1.1.1. туфракның уңдырышлылыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәре, куаклар һәм вак күгәрчек үсүдән, жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләрен яклау (фитоконтроль үткәрү)	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты	2017-2022 ел	Әйе/Юк	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	Һәм	10,7	10,9	12,0	12,0	Унике,	жирләрдән экологик системаларны, жирнең сәләтен саклап калуны тәмин итә торган ысуллар белән файдалану хужалык һәм башка төр эшчәнлек алып баруның нигезе булырга тиеш
		1.1.2. жирләрне пычрату һәм пычрату нәтижәләрен бетерү (өмәләр үткәрү, чүп чыгару)	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты	2017-2022 ел	берәмлек	Алты	Алты	Алты	Алты	Алты	-	-	-	-	-	-
	- яшел үсентеләрне	1.2.1. табигый мохитне саклау, торгызу һәм	Яковлево авыл жирлеге	2017-2022 ел	берәмлек	Ун	Ун	Ун	Ун	Ун	-	-	-	-	-	-

итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрде туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен	саклау һәм торгызу,	үстерү (агачлар, куаклар утырту)	башкарма комитеты												тормыш эшчәнлеге өчен уңай шартлар тудыру өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту
	1.3: - жирләргә инвентаризация үткәрү	1.3.1. буш һәм рациональ файдаланылмаган жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә кертү	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты	2017-2022 ел	Әйе/Юк	Һәм	Һәм	Һәм	-	-	-	-	-	-	жирләрне инвентаризациялә үне системалы рәвештә үткәрү, арендага (милеккә) тапшыру максатында буш һәм рациональ файдаланылмаган жирләрне ачыклау)
		1.3.2. жир кишәрлекләрен үз белдеге белән алу фактларын ачыклау	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты	2017-2022 ел	Әйе/Юк	Һәм	Һәм	Һәм	-	-	--	-	-	-	
		1.3.3. Россия Федерациясе жир законнарын анлату	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты	2017-2022 ел	Әйе/Юк	Һәм	Һәм	Һәм	-	-	-	-	-	-	

6. Муниципаль Программаны ресурслар белән тээмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны тормышка ашыру жирле бюджет хисабына күздә тотыла.

2018-2022 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме жирле бюджет акчаларыннан 57,6 мең сум тәшкит итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә жирле үзидарә органнары тәкъдимнәре нигезендә билгеләнгән.

Таблица № 2.

Тормышка ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум					
	Нибары	финанслау чыганақлары киселешендә				
		федераль бюджет	Республика бюджеты	Жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар	
Муниципаль программаның төп чаралары						
Ике мең унсигез	10,7	0,0	0,0	10,7	0,0	
Ике мең унтуғыз	10,9	0,0	0,0	10,9	0,0	
Ике мең егерме	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0	
Ике мең егерме бер	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0	
Ике мең егерме ике	12,0	0,0	0,0	12,0	0,0	
Муниципаль программа буенча барлығы	57,6	0,0	0,0	57,6	0,0	

Муниципаль программаны тормышка ашыру барышында чаралар һәм аларны финанслау күләмнәре, Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

7. Программа үтәлешен контрольдә тотуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруны Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегә башкарма комитеты контрольдә тотта.

Программаны тормышка ашыру турында отчет мәғлүматлары авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан квартал саен 5 числосына, хисап чорыннан соң килгән айның 5 нче числосына кадәр тапшырыла.

